

LUKIJALLE

Vuosi 2017 on Suomen itsenäisyyden juhlavuosi. Tänä vuonna on myös kulunut 110 vuotta siitä, kun yksikamarisen eduskunnan ensimmäiset vaalit järjestettiin ja valtiopäivät kokoontuivat ensi kertaa ilman säätyjä. Vuoden 1907 valtiopäivistä alkoi myös naiskansanedustajien aika Suomessa: 200 uuden kansanedustajan joukossa oli 19 naista.

Vuoden 1906 äänioikeusuudistus antoi Suomen naisille täyden äänioikeuden ja vaalikelpoisuuden. Uudistus oli kansainvälisestikin vertaillen radikaali. Vanhoillisesta säätyedustuksesta siirryttiin kertaheitolla moderniin valtiopäiväjärjestelmään.

Naisten äänioikeuden ja vaalikelpoisuuden toteutuminen on tärkeä virstanpylväs Suomen historiassa. Eduskunnassa tätä muistettiin järjestämällä 1.6.2016 juhlaistunto sen kunniaksi, että naisten äänioikeuden ja vaalikelpoisuuden mahdollistava valtiopäiväjärjestys ja vaalilaki hyväksyttiin 110 vuotta sitten. Eduskunnan kirjasto puolestaan kunnioitti naisten täysien poliittisten oikeuksien toteutumista kokoamalla viime vuonna aiheesta kattavan tietopaketin verkkosivuilleen.

Eduskunnan kirjasto on nostanut esille ensimmäisten naiskansanedustajien historiaa aikaisemminkin. Vuonna 1995 pidetty näyttely *”Minä kumminkin käytän puheenvuoroa”* kertoi eduskunnan ensimmäisistä kansanedustajanaisista. Näyttelystä syntyi idea ensimmäisiä naiskansanedustajia käsittelevästä kirjasta. Vuonna 1997 Eduskunnan kirjasto julkaisi BTJ Kirjastopalvelu Oy:n kustantaman kirjan *Yksi kamari – kaksi sukupuolta*. Kirja tarkastelee siirtymää yksikamariseen eduskuntaan kansanedustajanaisten kautta. Ensimmäisten kansanedustajanaisten elämäntarinat asetetaan kirjassa historialliseen viitekehykseensä.

Ensimmäisten kansanedustajanaisten tarinat kiinnostavat edelleen. *Yksi kamari – kaksi sukupuolta* -kirjaa lainataan yhä ahkerasti kirjaston kokoelmasta. Jotta yhä useampi voisi tutustua ensimmäisten kansanedustajanaisten työhön, on Eduskunnan kirjaston hallitus päättänyt julkaista kirjan artikkelit verkkokirjana. Verkkokirjassa julkaistaan ne artikkelit, joiden kirjoittajat ja kuvaoikeuksien haltijat on tavoitettu julkaisulupaa varten.

Haluan kiittää artikkelien kirjoittajia ja heistä erityisesti Maritta Pohlsia, joka esitti meille ajatuksen kirjan uudelleenjulkaisemisesta. Lisäksi haluan kiittää alkuperäisen kirjan kustantajaa, toimittajia ja kuvatoimittajia sekä kuvaoikeuksien haltijoita heidän myötävaikutuksestaan uudelleenjulkaisuun.

Toivon, että verkkokirjan kautta yhä useampi voi tutustua yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden sekä kansakuntamme ensimmäisten kansanedustajanaisten historiaan. Antoisia lukuhetkiä!

Helsingissä toukokuussa 2017

Erika Bergström
Eduskunnan kirjaston johtaja